

Lekce 2: od 5. do 11. července

Poselství kříže (1K 1)

Texty na tento týden: 1K 1,17–31; Ko 1,20; 1Pt 2,24; Sk 13,16–47; 1K 2,1–5

Co se ti jako první vybaví, když slyšíš termín „kříž“?

Proč Cicero varoval občany Římské říše před pohledem na kříž?

Ukřižování bylo v Římské říši největší potupou. Jak to Kristus změnil?

Čím je „kříž“ pro tebe?

Proč byl kříž v určitých dobách pro „nekatolíky“ symbolem modlářství?

Základní verš

„Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží.“ (1K 1,18)

Římský spisovatel a řečník Cicero vyzýval své spoluobčany, aby se nikdy nedívali na kříž, nemluvili o něm a ani na něj nemysleli. Přestože zemřel přibližně půl století před Kristovým narozením, jeho slova jasně dokládají hluboký odpor, který Římané cítili ke kříži.

Pavel naopak napsal, že „*Slovo o kříži [...] je mocí Boží*“ (1K 1,18). Pro apoštola nebyl kříž symbolem hanby, ale místem smíření mezi Bohem a člověkem (Ef 2,16; Ko 1,20), nejhlubším vyjádřením Kristovy pokory (Fp 2,8) a místem, kde byl splacen náš nesmírný dluh (Ko 2,14).

Pavlovou odpovědí na krizi v Korintu bylo právě poselství kříže. Již v úvodních verších 1. listu Korintským je patrné, že apoštola mimořádně trápil zásadní problém – nejednota a rozdělení sboru. Situaci považoval za natolik vážnou, že hned po úvodních pozdravech (1K 1,1–3) a slovech díky (1K 1,4–9) otevřel právě toto téma (1K 1,10–17). V průběhu tohoto týdne budeme uvažovat o tom, jak úžasné poselství kříže nabízí řešení nejen tohoto napětí, ale i dalších problémů, kterým čelili korintští věřící.

Osnova lekce

Tématem druhé lekce je ústřední význam Kristova kříže (tedy jeho smrti a vzkříšení) jak v 1. listu Korintským, tak v celé Pavlově službě. Přestože zpráva o ukřižovaném Zachránci může nevěřícím připadat jako „bláznovství“, ve skutečnosti tvoří samotný základ evangelia.

- 1K 1,17.18: Evangelium o kříži jako Boží moc (neděle)
- 1K 1,21–23: Poselství o kříži jako „bláznovství“ pro nevěřící (pondělí)
- 1K 1,18: Kristova oběť jako cesta k naší záchraně (úterý)
- Sk 13,38.47: Pavlovo poslání: kázat Krista všem národům (středa)
- 1K 1,24–29: Kristův kříž jako vyjádření Boží moci a moudrosti (čtvrtek)

Neděle 5. července

Evangelium kříže

Kristus mě totiž neposlal křtít, ale zvěstovat evangelium, ovšem ne moudrostí slov, aby Kristův kříž nepozbyl smyslu. ¹⁸Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží. [...] ²⁸neurozené v očích světa a opovržené Bůh vyvolil, ano, vyvolil to, co není, aby to, co jest, obrátil v nic – ²⁹aby se tak žádný člověk nemohl vychloubat před Bohem. ³⁰Vy však jste z Boží moci v Kristu Ježíši; on se nám stal moudrostí od Boha, spravedlností, posvěcením a vykoupením, ³¹jak je psáno: „Kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu.“ (1K 1,17.18.28–31)

Proč je „slovo o kříži bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě“?

Čím je kříž pro nás, „kteří jdeme ke spáse“? Proč?

Co nám kříž prozrazuje o nás, hříšných lidech?

Jak nám kříž pomáhá lépe poznat charakter našeho Stvořitele?

Pavel zdánlivě staví „zvěstování“ nad „křest“. Co nám tím chce naznačit?

Proč je tak důležité, aby v centru naše „hlásání“ zůstával Ježíš?

Osobní studium

Pavel zdůrazňuje, že poselství kříže je pro věřící Boží mocí. Nepřekvapuje proto, že byl rozhodnut kázat pouze „Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného“ (1K 2,2).

Jakou klíčovou myšlenku Pavel rozvíjí ve verších 1K 1,17–31?

V pasáži 1K 1,18–31 staví Pavel do ostrého protikladu lidskou omezenost a Boží moudrost. Kříž je místem, kde se naplno odhaluje zkaženost člověka a zároveň nekonečná Boží dobrota. Celý oddíl uvádí apoštol zásadním tvrzením z 1K 1,17: Kristův kříž nesmí ztratit svůj hluboký smysl a význam. Proto musí být zvěst o kříži tím nejdůležitějším tématem našeho svědectví (viz také 1K 2,2).

Pavel říká, že nebyl poslán křtít, ale zvěstovat evangelium o kříži. K tomuto tvrzení je potřeba přidat dvě důležité poznámky. Zaprvé, řecké sloveso *apostelló*, překládané jako „poslat“, má stejný kořen jako slovo apoštol. To potvrzuje, že jádrem Pavlova povolání jako apoštola bylo právě hlásání evangelia. Zadruhé, Pavel nesnižoval význam křtu. Svou kritikou mířil na ty, kteří přikládali nepřiměřený význam tomu, kdo křtí, a zapomínali na to nejpodstatnější – na Ježíše Krista, v jehož jméno byli pokřtěni.

Výraz „moudrost slov“ (1K 1,17) neznamena, že by byl kultivovaný projev sám o sobě nesprávný. Pavel tím upozorňuje, že lidská rétorická zdatnost nesmí zastínit samotnou podstatu kříže. Naráží na řecko-římskou kulturu, která si zakládala na formě. „Když apoštol kázal evangelium v Korintu, zvolil pro svou práci jiný postup než v Athénách. Tam se snažil přizpůsobit svůj projev povaze svých posluchačů; jejich logice čelil svou

logikou, jejich poznání svým poznáním a jejich filozofii svou filozofií. Když přemýšlel o tom, kolik času takto strávil, uvědomil si, že jeho práce v Athénách přinesla jen málo ovoce. Proto se rozhodl, že v Korintu se pokusí upoutat pozornost bezstarostných a lhostejných lidí jiným způsobem. Předsevzal si, že se bude vyhýbat promyšleným argumentům a diskuzím a že mezi Korintskými nebude *„znát nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného“* (1K 2,4).“ (AA 244; PNL 141)

Aplikace

Jak může přehnaně složitá argumentace zakrýt jednoduché poselství kříže? Proč bylo zaměření se na Ježíše Krista a jeho oběť na kříži v Korintu úspěšnější než používání logiky, vědy a filozofie v Athénách? V jakých situacích však mohou být logika, filozofie či věda užitečnými nástroji při šíření evangelia?

Pondělí 6. července

„Bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě...”

Kde jsou učenci, kde znalci, kde řečníci tohoto věku? Neučinil Bůh moudrost světa bláznovstvím? ²¹Protože svět svou moudrostí nepoznal Boha v jeho moudrém díle, zalíbilo se Bohu spasit ty, kdo věří, bláznovskou zvěstí. [...] ²³ale my kážeme Krista ukřižovaného. Pro Židy je to kámen úrazu, pro ostatní bláznovství. [...] ²⁵Neboť bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé. [...] ²⁷Ale co je světu bláznovstvím, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné. (1K 1,20.21.23.25.27)

Jak rozumíš termínu „bláznovství“?

Může být „bláznovstvím“ postižený i vzdělaný člověk s vysokým IQ? Proč?

Proč někdy právě důraz na vzdělání a inteligenci brání v přijetí Krista?

Je tedy křesťanství určeno pro lidi nevzdělané a hloupé? Proč?

Co vedlo obyvatele Korintu k názoru, že je zvěst o Kristu bláznovstvím?

Už jsi byl také kvůli víře někdy „za blázna“?

Co ti pomáhá snášet posměch kvůli tvé víře v Ježíše?

Osobní studium

Když Pavel staví do protikladu lidskou nerozumnost a Boží moudrost, říká, že „slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě“ (1K 1,18). Jde o první ze šesti zmínek o bláznovství či nerozumnosti v pasáži 1K 1,18–31.

Přečti si úvodní verše (1K 1,20.21.23.25.27). Jak nám tyto zmínky o pošetilosti objasňují Pavlův výrok (1K 1,18)?

V textu 1K 1,18 se pro výraz „bláznovství“ používá řecký pojem *mória*. V celém Novém zákoně se toto konkrétní slovo objevuje jen pětkrát a zajímavostí je, že ve všech případech jde o 1. list Korintským (1,18.21.23; 2,14; 3,19). Vezmeme-li v úvahu i odvozená slova, je v Novém zákoně velká část z nich soustředěna právě v 1. listu Korintským.

Zmínka o „bláznovství“ v 1K 1,18.23 v žádném případě nepodceňuje intelekt Korintských. Spíše výstižně poukazuje na jejich neochotu vůbec uvažovat o pravdě evangelia. V důsledku toho musel Pavel rázně čelit nejen jejich nemorálnímu jednání a postojům, ale také naprostému nedostatku soudnosti, dokonce i otevřeně vzpouře proti Bohu. Právě proto se Pavel tomuto tématu v celém 1. listu Korintským věnuje tak podrobně.

Zkusme se vžít do Pavlovy situace v Korintu. Přichází do prostředí, které si zakládalo na své domnělé vzdělanosti, moudrosti a kulturní úrovni. Právě v takovém nastavení začne mluvit o Ježíši Nazaretském, Židovi z Galileje, kterého Římané ukřižovali a který pak vstal z mrtvých, aby přinesl oběť za hříchy nejen Korintských, ale i celého světa. Mohl to někdo považovat

za seriózní zprávu? Opravdu to mohli brát vážně? Nešlo ani o nějaký nový filozofický koncept, který by tehdejší učenci mohli analyzovat svými odbornými metodami. Tehdejším chytrým a vzdělaným obyvatelům Korintu to znělo spíše jako čiré bláznovství a nesmysl, nad kterým jen mávli rukou.

Jakkoli znělo Pavlovo kázání pohanům nesmyslně, pro mnohé Židy byla zvěst o kříži ještě nepřijatelnější. Vždyť který Žid by očekával, že Mesiáše popraví římská moc? Podle tehdejších představ měl Mesiáš římskou nadvládu zlomit a svrhnout, a ne skončit na římském kříži.

Pavel měl tedy v Korintu od samého začátku velmi ztíženou pozici. Navzdory všem těmto překážkám se však mnozí lidé, ať už ze židovského, nebo pohanského prostředí, rozhodli evangelium přijmout!

Co z toho vyplývá pro nás? Bez ohledu na to, s jakým odporem se setkáváme, Bůh má své lidi, kteří jsou připraveni přijmout pravdu. Naším úkolem je být k dispozici, aby si nás Bůh mohl použít a oslovit lidi všude tam, kde jsou – a to i na místech, která jsou dnes morálně stejně zkažená, nebo dokonce horší než starověký Korint.

Aplikace

Pavlova zvěst o kříži zněla tehdejším lidem jako úplné „bláznovství“, protože přímo útočila na jejich intelektuální domýšlivost a kulturní stereotypy. Proč mnozí považují poselství o kříži za nesmyslné i dnes? Co ti pomáhá zachovat si věrnost biblické pravdě v situacích, kdy se pro svou víru setkáváš s výsměchem či nepřátelským postojem okolí?

Úterý 7. července

„Nám však, kteří jsme na cestě spásy, je mocí Boží“

Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spásě, je mocí Boží. ¹⁹ Je psáno: „Zahubím moudrost moudrých a rozumnost rozumných zavrhu.“ (1K 1,18.19)

Plnost sama se rozhodla v něm přebývat, ²⁰aby skrze něho a v něm bylo smířeno všechno, co jest, jak na zemi, tak v nebesích – protože smíření přinesla jeho oběť na kříži. (Ko 1,19.20)

On „na svém těle vzal naše hříchy“ na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti. (1Pt 2,24)

Pavel staví do protikladu k bláznovství Boží moc, ne lidskou moudrost. Proč? Souhlasíš s autorem, že když odmítáme „kříž“, ničíme sami sebe? Proč? Proč se v otázce spasení musíme spolehnout jen na „moc Boží“?

Jaké hříchy vzal Ježíš na svém těle na kříž?

Co musíme udělat, aby vzal Ježíš na kříž i naše hříchy?

Můžeme pomoci jiným lidem v rozhodnutí svěřit svou minulost Ježíši? Jak?

Osobní studium

Odkaz textu v 1K 1,18 je natolik jednoznačný, že jej nelze přehlédnout. Význam kříže je určen postojem člověka: pro ty, kteří se bouří proti Bohu, je kříž nesmyslným bláznovstvím, ale pro ty, kteří touží po Boží záchraně, je projevem Boží moci.

Čeho podle Ko 1,19.20 a 1Pt 2,24 pro nás Ježíš dosáhl na kříži?

Už jsme si ukázali, že při šíření evangelia se nemáme spoléhat na „moudrost slov, aby Kristův kříž nepozbyl smyslu“ (1K 1,17). Na základě tohoto textu lépe rozumíme, proč Pavel staví do protikladu k bláznovství Boží moc, a ne lidskou moudrost (1K 1,18). Kříž totiž popírá všechny lidské představy o moudrosti a ukazuje, že to, co svět považuje za rozumné, je v Božích očích ve skutečnosti bláznivé.

Řecký text 1K 1,18 naznačuje, že ti, kteří „jsou na cestě k záhubě“, nesou následky svého postoje. Smysl lze vyjádřit takto: slovo o kříži je bláznovstvím pro ty, kteří sami sebe ničí. Řecké sloveso *apollymi* („zahynout“) může znamenat i aktivně „zničit“ (J 10,10).

Pavel své tvrzení o hynoucích z 18. verše zakládá na Písmu, když v následujícím verši cituje Iz 29,14. Přestože se může zdát, že 19. verš, kde zkázu působí Bůh, odporuje předchozí zmínce o pýše, která ničí člověka zevnitř, ve skutečnosti o rozpor nejde. Podstata spočívá v tom, že Bůh završí zkázu toho, co už stejně samo směřuje k vlastnímu zániku.

V protikladu k těm, kdo hynou, výraz „nám, kteří jdeme ke spásě“ (1K 1,18) ukazuje, že záchrana přichází výhradně od Boha. Pavel zdůrazňuje

probíhající proces: jsme zachraňováni. Není to výsledek našeho vlastního úsilí. Sami bychom toho nikdy nebyli schopni; zdroj naší spásy leží mimo nás. Za vlastní záhubu nese člověk odpovědnost sám, ale spasení je mu darováno jako projev Boží milosti hříšníkům.

Jak potvrzuje 1K 1,21, Bůh zachraňuje ty, kdo věří. „Bláznovstvím“ se zde rozumí odmítnutí nabídky, kterou Bůh dal lidstvu prostřednictvím Kristova kříže (1K 1,30). Kdo tuto nabídku odmítá, sám nad sebou vynáší rozsudek.

Aplikace

„Mzdou hříchu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu“ (Ř 6,23). Jak tento verš rozvíjí to, co Pavel říká v 1K 1,18.19? Jak ti tato slova pomáhají hlouběji pochopit podstatu záchrany prostřednictvím kříže?

Středa 8. července

Ukřižovaný Mesiáš

Bratří z rodu Abrahamova i vy, kteří s nimi ctíte jediného Boha, nám bylo posláno toto slovo spásy. [...] ³⁸Budiž vám tedy známo, bratří, že skrze něho se vám zvěstuje odpuštění všech hříchů, a to i těch, jichž vás nemohl zprostit Mojžíšův zákon. [...] ⁴⁷Vždyť Pán nám přikázal: „Ustanovil jsem tě, abys byl světlem pohanům a nesl spásu až na sám konec země.“ (Sk 13,26.38.47)

Kterých hříchů nás nemůže zprostit Mojžíšův zákon? A kterých ano? Proč?

Jak si představuješ Pavla jako „světlo pohanů“?

Myslíš, že tím světlem můžeš být i ty? Proč?

Proč se Pavel v Korintu přestal spoléhat na slova „lidské moudrosti“?

Proč mělo být „slovo o kříži“ dobrou zprávou pro obyvatele Korintu?

Může být „slovo o kříži“ dobrou zprávou i dnes pro tvé sousedy? Proč?

Můžeme my udělat z dobré zprávy špatnou? Kdy a jak?

Osobní studium

Pavel napsal, že „Židé žádají zázračná znamení, Řekové vyhledávají moudrost“ (1K 1,22). Skutečnost kříže – tedy představa Boha a Mesiáše v jedné osobě, který byl ukřižován – ani zdaleka neodpovídala znamením, která očekávali Židé. Podobně ani pro Řeky nepředstavovala moudrost, po které toužili. Tento způsob záchrany zcela odporoval tehdejšímu očekáváním.

Stačí se podívat na reakce učedníků na zprávu o tom, že má být Ježíš ukřižován (viz Mk 8,31.2; 9,30–32; 10,32–34), abychom pochopili, jak nepřijatelná a šokující byla tato představa především pro židovský národ. Jak jsme již zmínili, Židé očekávali, že Mesiáš bude vojenským osvoboditelem, který zlomí nadvládu Římanů. K ničemu takovému však nedošlo – alespoň ne ve smyslu politického či vojenského vítězství.

Zatímco pro křesťany je kříž po staletí symbolem víry, pro lidi prvního století byla představa ukřižovaného Boha něčím naprosto nepochopitelným a absurdním.

Právě pro šokující povahu této zvěsti si poselství o kříži zaslouží naši mimořádnou pozornost. Pohled na ukřižovaného Mesiáše celému vesmíru jasně ukazuje, kam až byl Bůh ochoten zajít při naplňování plánu vykoupení. Skutečnost, že na kříži zemřel sám Pán, je pro nás hříšné lidi na této zemi něčím opravdu ohromujícím. (O co více tato událost musela otřást bezhříšnými bytostmi v nebi, které Ježíše osobně znaly a uctívaly!)

Přečti si Sk 13,16–47 (zaměř se zejména na verše 26, 38 a 47). Co nás tato pasáž učí o významu kříže?

Sk 13,16-47: *Tu povstal Pavel, pokynul rukou a řekl: „Muži izraelští a s nimi vy, kteří ctíte jediného Boha, slyšte mne! ¹⁷Bůh tohoto izraelského lidu si vyvolil naše praotce, učinil z nich za jejich pobytu v Egyptě silný národ a vyvedl je odtud svou velkou mocí. ¹⁸Celých čtyřicet let trpělivě snášel jejich chování na poušti, ¹⁹a když vyhladil sedm národů v kanaánské zemi, dal ji v úděl svému lidu. ²⁰To trvalo asi čtyři sta padesát let. Potom jim dával soudce až do proroka Samuela. ²¹Pak chtěli krále, a Bůh jim dal Saula, syna Kíšova, z pokolení Benjaminova, který jim vládl čtyřicet let. ²²Ale zbavil ho*

moci a povolal jim za krále Davida, o němž vydal svědectví: „V Davidovi, synu Isajovu, jsem našel muže, jakého jsem měl na mysli. On splní vše, co chci.“²³A z Davidova potomstva dal Bůh Izraeli podle svého slibu Spasitele Ježíše.²⁴Před jeho vystoupením kázal Jan všemu izraelskému lidu, aby se odvrátili od svých hříchů a dali se pokřtít.²⁵Když Jan končil své poslání, řekl: „Já nejsem ten, za koho mě pokládáte. Za mnou přichází někdo, jemuž nejsem hoden rozvázat řemínek na jeho nohou.“²⁶Bratři z rodu Abrahamova i vy, kteří s nimi ctíte jediného Boha, nám bylo posláno toto slovo spásy.²⁷Ale obyvatelé Jeruzaléma a jejich vůdcové Spasitele nepoznali, odsoudili ho, a tak naplnili slova proroků, která se čtou každou sobotu.²⁸Ačkoli na něm nenalezli žádný důvod pro trest smrti, vymohli si na Pilátovi, aby ho dal popravit.²⁹Když udělali všechno přesně tak, jak to bylo o něm v Písmu napsáno, snali jej z kříže a položili do hrobu.³⁰Ale Bůh ho vzkřísil z mrtvých³¹a on se po mnoho dní zjevoval těm, kteří s ním přišli z Galileje do Jeruzaléma; ti jsou nyní jeho svědky před lidem.³²My vám přinášíme radostnou zprávu, že slib, daný našim praotcům,³³splnil Bůh nám, jejich dětem, a vzkřísil Ježíše; vždyť je o něm psáno v druhém Žalmu: „Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil.“³⁴To, že jej vzkřísil z mrtvých, takže se už nepromění v prach, slíbil těmito slovy: „Věrně vám splním zaslíbení, která jsem dal Davidovi.“³⁵A pak na jiném místě říká: „Nedopustíš, aby se tvůj Svatý rozpadl v prach.“³⁶David sloužil Bohu za svého života, potom podle jeho vůle zemřel, byl uložen k svým předkům a rozpadl se v prach.³⁷Ten však, kterého Bůh vzkřísil, se neobrátil v prach.³⁸Budíž vám tedy známo, bratři, že skrze něho se vám zvěstuje odpuštění všech hříchů, a to i těch, jichž vás nemohl zprostit Mojžíšův zákon.³⁹Ale v něm je ospravedlněn každý, kdo věří.⁴⁰Střezte se proto, aby vás nepostihlo, o čem se mluví v Prorocích: „Vy, kteří mnou pohrdáte, otevřete oči, zděste se a dejte se na útěk, protože já učiním ve vašich dnech něco, čemu nikdy neuvěříte, když vám to bude někdo vypravovat.“⁴²Když Pavel a Barnabáš vycházeli ze synagógy, všichni je prosili, aby k nim o tom všem znovu promluvili příští sobotu.⁴³Shromáždění se rozcházelo a mnoho židů i obrácených pohanů, kteří ctili jediného Boha, doprovázelo Pavla a Barnabáše; ti s nimi rozmlouvali a povzbuzovali je, aby se drželi Boží milosti.⁴⁴Příští sobotu přišlo skoro celé město slyšet Boží slovo.⁴⁵Když židé viděli tolik lidí, naplnila je závist a začali Pavlovým slovům odporovat a rouhat se.⁴⁶Ale Pavel a Barnabáš směle prohlásili: „Vám židům mělo být slovo Boží zvěstováno nejprve. Protože je odmítáte, a tak sami sebe odsuzujete k ztrátě věčného života, obracíme se k pohanům.“⁴⁷Vždyť Pán nám přikázal: „Ustanovil jsem tě, abys byl světlem pohanům a nesl spásu až na sám konec země.“

Pavel zdůrazňuje, že jeho posláním je zvěstovat evangelium. Proto je jádrem jeho kázání zpráva o ukřižovaném Mesiáši (1K 1,23), k čemuž se podrobněji vrací také v 1K 2,1–5. Apoštol zůstal tomuto povolání věrný a při šíření dobré zprávy se nevyjadřoval „nadnesenými slovy nebo moudrostí“ (1K 2,1). Svě úsilí soustředil výhradně na osobu Ježíše Krista a na jeho smrt na kříži (1K 2,2). Říká: „... má řeč a mé kázání se neopíraly o vmlouvavá slova lidské moudrosti, ale prokazovaly se Duchem a mocí“ (1K 2,4), aby se víra posluchačů nezakládala na lidské moudrosti, ale na Boží moci (1K 2,5).

Aplikace

To, že Mesiáš zemřel na kříži, bylo pro židovské i řecké myšlení naprosto nepředstavitelné. Co nám tato skutečnost říká o tom, že se často Boží jednání neshoduje s našimi lidskými představami? Proč je důležité přijmout tuto skutečnost právě ve chvílích, kdy se náš život nevyvíjí podle našich plánů?

Čtvrtek 9. července

Kristus, Boží moc a moudrost

²³... ale my kážeme Krista ukřižovaného. Pro Židy je to kámen úrazu, pro ostatní bláznovství, ²⁴ale pro povolání, jak pro Židy, tak pro Řeky, je Kristus Boží moc a Boží moudrost. ²⁵Neboť bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé. ²⁶Pohledte, bratři, koho si Bůh povolává: Není mezi vámi mnoho moudrých podle lidského soudu, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených; ²⁷ale co je světu bláznovstvím, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné; ²⁸neurozené v očích světa a opovržené Bůh vyvolil, ano, vyvolil to, co není, aby to, co jest, obrátil v nic – ²⁹aby se tak žádný člověk nemohl vychloubat před Bohem. (1K 1,23–29)

„Bláznovství Boží je moudřejší než lidé...“ Jak tomu rozumíš?

Věříš tomu, že jdeš „ke spáse“? Jak se to projevuje?

Považuješ se za „povolání“? K čemu a jak jsi byl povolán?

„Slabost Boží je silnější než lidé“. Co si o tomto výroku myslíš?

Proč je lepší spoléhat na „slabost Boží“ než na vlastní sílu?

Rozumíš tomu, že si Bůh vyvolil právě tebe?

Už ses někdy setkal s opovržením kvůli tvé víře? Jak ses s ním vyrovnal?

Osobní studium

V 1K 1,19.20.30.31 Pavel poukazuje na zásadní rozdíl mezi Boží a lidskou moudrostí. Tyto dvě „moudrosti“ jsou ve své podstatě neslučitelné. Je důležité si všimnout, že Pavel nezavrhuje moudrost jako takovou, ale odmítá lidskou moudrost, která se vyvyšuje nad Boha. Žádná lidská učenost nedokáže osvobodit člověka od hříchu. To může učinit jedině Kristus, který je ztělesněním Boží moudrosti.

Více napoví následující tabulka:

nám však, kteří jdeme ke spáse	[slovo o kříži] je Boží mocí	1K 1,18
pro povolané	je Kristus Boží moc	1K 1,24

Texty 1K 1,18 a 1,24 shodně představují Krista jako projev Boží moci, protože jedině on má sílu vysvobodit člověka z moci hříchu. Vždyť „zalíbilo se Bohu spasit ty, kdo věří, bláznovskou zvěstí“ (1K 1,21).

Výrazy „nám, kteří jdeme ke spáse“ (1K 1,18), „ty, kdo věří“ (1K 1,21) a „pro povolané“ (1K 1,24) označují tutéž skupinu lidí – ty, kteří ve svém životě prožívají realitu záchrany prostřednictvím víry. „Nestydím se za evangelium: je to moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří...“ (Ř 1,16).

Kristus představuje nejen Boží moc, ale také Boží moudrost. To znamená, že Bůh v něm uchopil a vyřešil otázku hříchu – problém, se kterým si lidská moudrost nedokázala poradit. Pozemská moudrost sama

o sobě nedokáže přivést člověka k poznání Boha (1K 1,21). Naproti tomu díky Kristu získáváme moudrost, která vede ke spasení (2Tm 3,15).

V úvodních verších (1K 1,23–29) si všimni výrazů označujících „bláznovství“, „slabost“, „moc“ a „moudrost“. Co jimi Pavel vyjadřuje?

Když čteme úsek 1K 1,24–29, měli bychom si všimnout, že Pavel používá pojmy jako „bláznovství“ a „slabost“. Chce tím říci, že poselství o kříži, z pohledu lidské logiky nesmyslné a slabé, je ve skutečnosti projevem Boží převahy. *„Neboť bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé“* (1K 1,25).

Tato slova samozřejmě netvrdí, že by Bůh byl slabý či nemoudrý. Jde o řečnický obrat, který zdůrazňuje, že i to, co se člověku na Božím jednání zdá nepochopitelné, nekonečně převyšuje veškeré lidské schopnosti a poznání.

Aplikace

Zamysli se nad slovy: „Pohledte, bratří, koho si Bůh povolává: Není mezi vámi mnoho moudrých podle lidského soudu, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených...“ (1K 1,26). Co nám tato slova chtějí říci?

Pátek 10. července

Podněty k zamyšlení

Přečtěte si 78. kapitolu „Ukřižování“ z knihy *Touha věků* (DA 741–757; TV 476–486). „Mnoha lidem dnešní doby připomíná golgotský kříž biblické události. Scény spojené s ukřižováním v nich vyvolávají posvátné myšlenky. V době apoštola Pavla se však na kříž pohlíželo s pocitem odporu a hrůzy. Vyvyšovat jako Spasitele lidstva někoho, kdo zemřel na kříži, muselo přirozeně vyvolat posměch a námitky. Pavel dobře věděl, jaký postoj zaujmou k jeho poselství korintští Židé i Řekové [...].

Poselství, které hodlal zvěstovat, mnohé z jeho židovských posluchačů rozhněvá. Řekové budou toho názoru, že jeho slova jsou čirým bláznovstvím. Bude-li se snažit dát kříž do souvislosti s povznesením nebo spasením lidstva, budou ho považovat za slabomyslného.

Pro Pavla však byl kříž středem veškerého zájmu. Od chvíle, kdy skončil s pronásledováním stoupenců ukřižovaného Ježíše Nazaretského, se nikdy nepřestal chlubit křížem. V té době mu byla zjevena nekonečná Boží láska, která se projevila v Kristově smrti. Tím se jeho život zázračně změnil. Všechny jeho plány a záměry byly uvedeny do souladu s Boží vůlí. Od tohoto okamžiku byl novým člověkem v Kristu. Z vlastní zkušenosti věděl, že jakmile hříšník pozná Otcovu lásku, která se zjevila v oběti jeho Syna, a poddá se Boží moci, prožije obrácení. Od této chvíle je všechno a ve všech Kristus.“ (AA 245–246; PNL 142)

Otázky k rozhovoru

- 1. V Getsemanské zahradě Ježíš řekl: „Otče můj, je-li možné, ať mne mine tento kalich; avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš“ (Mt 26,39). Co nám tato modlitba říká o nesmírné ceně, kterou Ježíš na kříži zaplatil?**
- 2. Pavel říká: „Neboť bláznovství Boží je moudřejší než lidé“ (1K 1,25). V čem spočívá zásadní rozdíl mezi Boží a lidskou moudrostí?**
- 3. Zvěst o ukřižovaném Kristu byla pro Židy nepřijatelnou překážkou a pro Řeky čirým nesmyslem. Které biblické pravdy, jež dnes prezentujeme, narážejí u současného člověka na podobný odpor? Proč?**
- 4. Podle Pavla „přirozený člověk nemůže přijmout věci Božího Ducha“ (1K 2,14). Jak tedy můžeme lidem vyprávět o Ježíši způsobem, který se dotkne jejich srdcí? Je možné, že silněji než slova na ně zapůsobí naše skutky? Proč?**

Zaujalo tě něco v této lekci během tvého osobního studia? Co a proč?

Jaké pocity v tobě vyvolává „kříž“? Proč?

Pavel se „chlubil křížem“. Jak tomu rozumíš po studiu této lekce?

V čem tě obohatila naše dnešní diskuze?

Západ Slunce 21¹¹